

Må næstens liv blive et fælles anliggende

Jeg har en forkærlighed for livet, og det skyldes i høj grad de mennesker, jeg møder på Møltrup: Menneskers erkendelse af egen skrøbelighed gør et etisk valg nemmere. - Ved samværet på Møltrup får man lyst til at omfavne livet og eksperimentere med det.

Som forstander er det min opgave at afgøre, om mænd kan optages, afvises, skal udskrives til et andet og mere relevant tilbud eller kan blive boende på Møltrup. Som regel optager vi en mand, når han henvender sig. Det er dejligt at have den mulighed, men det sker også, at nogen afvises eller direkte bortvises, og det er langt fra lige så jovt! – Ja, ind imellem er det direkte svært og træls, som nu fx med John.

Tove Ditlevsen har skrevet: "Der er mennesker, hvis bekendtskab løber igennem dig som vandet løber igennem et nedløbsrør, og så er der mennesker, hvis bekendtskab sætter sig spor i dig, som først udslettes den dag, du dør." Jeg har nogle spor af John i mig.

Det følgende bringes her med Johns tilladelse:

John er en 45-årig meget talende københavnerv med ræverødt hår. Han er diagnosticeret ADHD. En sygdom der gør, at alt, hvad han sanser, opfattes som lige vigtigt, og som noget han skal tage stilling til. Ud over sin ADHD må John også slås med at lide af Tourettes syndrom. I Johns tilfælde betyder dette, at alt det, han sanser og tænker, ryger direkte ned i munden og ud som ord. De færreste af os vil ønske, at det, vi går og tænker stille for os selv, konstant kan høres udenpå. Det, vi siger, afpasser vi til situationen og den person vi står overfor. Hvis vi havde Tourettes i Johns udgave, ville vi sige sætninger som: "Dine sko ser slidte ud!" "Du har da vist taget på!" "Bare du ikke giver dig til at fortælle dine trælse vittigheder!" - Eller modsat: "Hvor er du dog smuk!" "Jeg har lyst til at være mere sammen med dig!" "Jeg elsker dig!" Sætninger der passer sig i de rigtige sammenhænge, men som er upassende i forhold til tilfældige fremmede mennesker, vi blot går forbi.

John siger det, der popper op i hjernen, til hvad og hvem han ser. Træerne får skæld ud, beboerne og de mandlige medarbejdere får som regel at vide, at de er dovne 'bonderøve', hvorimod det kvindelige personale får komplimenter, så de genopdager, hvordan man rødmer helt op i hårrødderne.

På Møltrup er Johns arbejde at feje og gøre rent. Han starter med fuld volumen kl. 5, så allerede inden morgenmaden kl. 7.30 er der grundlagt en række konflikter og

skænderier med beboere, der føler sig generet af støjen. John har en enestående energi, som netop bliver brugt til de praktiske opgaver. Bladene har næppe sluppet træerne, før de er fejlet op i trillebøren, og der er næppe sat et aftryk fra en fodsål, inden gulvet er vasket. Jeg møder kl. 6.30, og John står klar med krav om, at områderne bliver inspiceret, så snart jeg stiger ud af bilen.

Når vi fjerner alt, hvad der kan distrahere, er John interessant at tale med. Han har tydeligvis fået alt for mange tæsk og nederlag på sin vej gennem livet. Tidligt fjernet fra moderen. Forskellige børnehjem, som alle har haft svært ved at rumme ham. Søskende som, hver gang han forsøger kontakt, afviser ham. Alle de kammerater og venner, han har og har haft, er professionelle, som er betalt for at holde ham ud. Han har bogstaveligt talt altid været på 'tålt ophold', og det er han stadig. John var på Møltrup i et par måneder. Det gik bedre og bedre. Det var som om alle tænkte: "Det er strengt at høre på, men det må være endnu værre for ham selv...."

John

På et tidspunkt må jeg bede John om at rejse. Jeg ser mig af forskellige årsager nødsaget til at bortvise ham, vel vidende at han næppe vil kunne finde et sted at være, hvor han kan rummes så godt som blandt de mænd, der bor på Møltrup.

De to medarbejdere, som kørte ham tilbage til København, kunne fortælle, at der i den lejlighed, han havde haft i ni år, kun var tre ting: Ingenting, ingenting og ingenting! – Godt, at de tog en seng og en madras med fra Møltrup.

John blev ked af det. Han har siden ringet til mig og fortalt, hvad jeg skal gøre næste gang, der kommer sådan en som ham. Han forklarer i meget hurtige sætninger på klingende københavnsk: "Du gjorde noget forkert. Du skulle have sendt mig ned på værelset en time og sagt, at jeg skulle skamme mig. Når jeg så kom ud, skulle du sige: Så kan du lære det! Hvis det ikke hjalp, at jeg skammede mig, så kunne du engang smide mig ud. Men du lavede en fejl. Det skal du ikke gøre næste gang, der kommer sådan en som mig!"

Jeg kan næsten ikke holde det ud! Manden er jo tydeligvis vokset op med at skulle skamme sig over det liv, han har fået tildelt.

Da det rygtedes på Møltrup, at John var bortvist, væltede det ind med bebrejdelser. Nogle af dem lød:

- Har du smidt vores lillebror ud?! Hvor tror du, han kan klare sig?
- Det kan da godt være, han var streng at børe på, men man kunne jo altid gå en anden vej! Han kunne jo børes på lang afstand.
- Der skal vel være plads til os alle?!
- Tænk, hvis det var dig selv!
- Vi kunne gå.... HAN skulle blive i sig selv!

- *Han gjorde jo ikke nogen noget, og han blev mere og mere normal, som tiden gik, så giv ham nu chancen! Sørg nu for at gøre det godt igen!*
- *Nu får vi ingen blomster om morgenen, når vi kommer til morgenmad (John delte blomster og kommentarer ud til de ventende om morgenen.)*
- *Han ved jo ikke, hvad han gør.*
- *Vi kan bare skiftes til at se efter ham....!*
- *Etc.*

Samtidig med at jeg blev ramt og kom i tvivl, blev jeg glad. - Glad for, at beboerne bebrejdede mig mit "hårde hjerte".

Jeg er kommet til at tænke på, om den, der erkender egen skrøbelighed, har et større vidsyn og en større rummelighed, end den der synes at have styr på livet. De

mennesker, der har bebrejdet mig, at John er bortvist, har alle lidt afsavn, mødt uretfærdighed og fattigdom. Alligevel er det *dem*, der er i stand til at være solidariske med et medmenneske, der tilsyneladende har det endnu værre.

Fra de heldige, de elskede, de "rigtige", fra dem der havde ædru forældre, som puslede om dem, lyder det alt for tit:

- *De skulle simpelthen.....*
- *Det nytter ikke noget, at.....*
- *De skal jo lære det!*
- *Det må nogen gøre noget ved!*

På Møltrup skal vi lade fornuften råde, og fornuften baserer sig i grundtvigsk forstand på en følelse.

Mit håb er, at Møltrup Optagelseshjem, de ansatte, beboerne, bestyrelsen, baglandet aldrig må få mere medgang, end at de/vi vil kunne komme i tvivl. Aldrig mere medgang, end at vi kan vise barmhjertighed og solidaritet, aldrig så meget medgang, at næsten ikke skal have chancen.

Lad Møltrup være rammen, hvor mennesker ledes ind i et positivt fællesskab, og lad fællesskabet give plads til alle. Lad det opleves, at næstens liv bliver et fælles anliggende.

Med den vision vil jeg gerne sige tak til alle jer "derude", jer der går i beåndede og kærlige spor. Alle jer frivillige, beboere, personale, bestyrelsen, politikere og embedsmænd, som er med til at gøre visionen om et værdigt liv for alle til praktisk hverdag.

- Forstander Ebbe Larsen

Køb julegaven nu!

Jubilæumsbogen "1912-2012
Møltrup Optagelseshjem gennem 100 år"

Pris kr. 175,- (+ evt. forsendelse)
Sælges i Herregårdens Madbutik
Møltrup eller kan bestilles på
9713 1800 eller adm@moltrup.dk

